

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język włoski
<i>Poziom:</i>	Poziom rozszerzony
<i>Forma arkusza:</i>	MJWP-R0-100
<i>Termin egzaminu:</i>	20 maja 2026 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	26 czerwca 2026 r.

Zasady oceniania zadań zamkniętych oraz zadań otwartych krótkiej odpowiedzi

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadania otwarte sprawdzające znajomość środków językowych

1. W zadaniach otwartych sprawdzających znajomość środków językowych wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna.
2. Akceptuje się wyraz zapisany wielką literą zamiast małą i odwrotnie. Powyższe ustalenie stosuje się pod warunkiem, że zdający nie naruszył innych zasad pisowni, np. pisowni nazw własnych.

Zadania otwarte sprawdzające rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych

1. Odpowiedź musi być komunikatywna dla odbiorcy, zgodna z poleceniem oraz musi wskazywać, że zdający zrozumiał tekst.
2. O ile zasady oceniania określone dla danego zadania nie stanowią inaczej, odpowiedź nie jest akceptowana, jeśli zdający:
  - popełnia błędy, które
    - zmieniają znaczenie wyrazu, np. *si aliena* zamiast *si allena* w zadaniu 6.8.
    - powodują, że użyty wyraz nie byłby rozumiany przez odbiorcę jako wyraz, którym zdający powinien uzupełnić tekst, np. *ha scatto una foto* zamiast *ha scattato una foto* w zadaniu 3.1.
    - powodują, że odpowiedź jest niejasna, dwuznaczna lub wieloznaczna, np. *l'ha fatta* zamiast *ha fatto una foto* w zadaniu 3.1.
  - używa zapisu odzwierciedlającego brzmienie wyrazu zamiast zapisu w poprawnej formie ortograficznej, np. *spindzere* zamiast *spingere* w zadaniu 3.3.
  - udziela odpowiedzi, która
    - nie jest wystarczająco precyzyjna, np. *alcuni giorni* zamiast *dieci giorni* w zadaniu 3.4.
    - nie łączy się logicznie i/lub nie jest spójna z fragmentami tekstu otaczającymi lukę; nie jest logiczną odpowiedzią na pytanie, np. *con lo scopo di allenarsi* zamiast *si allena* w zadaniu 6.8.
  - udziela dwóch odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a druga – błędna, np. *i più socievoli e generosi* zamiast *i più socievoli* w zadaniu 6.7.
  - podaje poprawną odpowiedź, ale uzupełnia ją elementami, które nie są zgodne z tekstem, np. *non c'è nulla oltre alla sabbia* zamiast *non c'è nulla* w zadaniu 3.2.
  - udziela odpowiedzi w języku innym niż wymagany w danym zadaniu, np. *tani* zamiast *economico* w zadaniu 6.5.
3. Jeżeli lukę należy uzupełnić liczebnikiem, numerem telefonu, godziną lub wyrazem/wyrazami o wysokiej frekwencji w języku włoskim, wówczas wymagana jest pełna poprawność zapisu.

4. Jeżeli lukę należy uzupełnić wyrazem/wyrazami o niskiej frekwencji w języku włoskim, dopuszczalne są błędy językowe i/lub ortograficzne, o ile nie zakłócają komunikacji, a odpowiedź wskazuje, że zdający zrozumiał tekst.
5. Jeżeli lukę należy uzupełnić dłuższym fragmentem tekstu lub zadanie wymaga odpowiedzi pełnym zdaniem, kluczowe jest przekazanie komunikatu.

Uwaga!

1. W zasadach oceniania rozwiązań zadań ustalanych dla zadań w konkretnym arkuszu egzaminacyjnym mogą zostać określone wyjątki od powyższych zasad, np. dopuszczające uzgodniony katalog błędów w przypadku danego wyrazu.
2. Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej ¹		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiedziane w naturalnym tempie [...].</i>	II.9) Zdający rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio.	B
1.2.		II.4) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	A
1.3.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	D
1.4.			C
1.5.			B
1.6.		II.3) Zdający określa intencje, nastawienie i postawy nadawcy lub autora wypowiedzi.	B

Zadanie 2.

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
2.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiedziane w naturalnym tempie [...].</i>	II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	E
2.2.			A
2.3.			D
2.4.			F
2.5.			C

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2024 r. poz. 1019).

Zadanie 3.

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej		
	Wymagania ogólne		Wymagania szczegółowe
3.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiedziane w naturalnym tempie [...].</i>		VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym. II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.
3.2.	V. Przetwarzanie wypowiedzi. <i>Zdający zmienia formę przekazu ustnego [...].</i>		
3.3.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>		
3.4.			

Uszczegółowienia do zadania 3.**Zasady oceniania**

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 3.1.

W odpowiedzi zdającego musi pojawić się odniesienie do informacji, że pierwszą rzeczą, jaką zrobiła kobieta, było s fotografowanie kuli. Wymagany jest poprawny zapis formy czasownika posiłkowego *avere*.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)
ha scattato una foto all'oggetto
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)
ha fatto una fotografia
ha fotografato l'oggetto e ha postato/messo la foto in rete
ha fatto una foto e dopo ha chiamato la polizia

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
ha chiamato la polizia / ha telefonato alla polizia	odpowiedź niezgodna z tekstem
si è rivolta agli esperti	
si è spaventata	
si è avvicinata all'oggetto	

Zadanie 3.2.

W odpowiedzi zdającego musi pojawić się odniesienie do informacji o tym, że kula jest pusta w środku. Wymagany jest poprawny zapis form czasownika *essere/esserci*.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)
è vuoto
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)
non c'è niente/nulla
non ha niente
la sfera non c'è assolutamente nulla

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
non bisogna avere paura	odpowiedź nie jest spójna z fragmentami tekstu otaczającymi lukę
la palla non è una mina	
non c'è niente da temere	odpowiedź niezgodna z tekstem
niente/nulla	odpowiedź niejasna

Zadanie 3.3.

W odpowiedzi zdającego musi pojawić się informacja o tym, że mężczyzna próbował popchnąć kulę.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)
spingere

Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
muovere / spostare	
spingere con tutta la sua forza	

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
rubare / portare via	odpowiedź niezgodna z tekstem
rompere / aprire	
alzare	
spostamento	odpowiedź nie jest spójna z fragmentami tekstu otaczającymi lukę
l'ha spinta con tutta la forza	
spegnere / spendere	odpowiedź błędna
spintare	zakłócenie komunikacji

Zadanie 3.4.

W odpowiedzi zdającego musi pojawić się informacja o tym, że należy poczekać około dziesięciu dni, aby dowiedzieć się czegoś więcej o tajemniczym obiekcie.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
dieci giorni / 10 giorni	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
una decina di giorni	

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
un mese	odpowiedź niezgodna z tekstem
trenta giorni	
qualche giorno / alcuni giorni	odpowiedź niewystarczająco precyzyjna
dieci	odpowiedź niejasna

Uwagi dotyczące oceniania prac zdających ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się: z dysleksją, z dysgrafią, z dysortografią*

W zadaniu otwartym sprawdzającym rozumienie ze słuchu uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tego zadania nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

* Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także w ocenie prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi
3.1.	ha scatao una foto
3.2.	non c'è nula
3.3.	spingerere
3.4.	10 gionri

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
4.2.			D
4.3.		III.9) Zdający rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio oraz znaczenia przenośne.	C
4.4.		III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A
4.5.			C

Zadanie 5.

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
5.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	III.5) Zdający rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.	C
5.2.			D
5.3.			A
5.4.			E
5.5.			F

Zadanie 6.

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A
6.2.		III.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w tekście.	A
6.3.		III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	D
6.4.			C

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej		
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
6.5.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym.	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.
6.6.			V. Przetwarzanie wypowiedzi. <i>Zdający zmienia formę przekazu [...] pisemnego [...].</i>
6.7.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>		III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.
6.8.			

Uszczegółowienia do zadania 6.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 6.5.

W odpowiedzi zdający musi odnieść się do informacji o tym, że Włosi, wybierając hobby, zwracają uwagę przede wszystkim na to, aby było ono tanie.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
economico	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
poco costoso / non costoso	
a buon mercato	
a/di basso costo	

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
la moda del momento	odpowiedź niezgodna z tekstem
attività manuali	odpowiedź niejasna
l'aspetto finanziario/economico	odpowiedź nie jest spójna z fragmentem tekstu otaczającym lukę
non (vogliono) spendere troppo	
non costi molto	

Zadanie 6.6.

W odpowiedzi zdający musi wskazać, że stwierdzenie, że młodzi ludzie w mniejszym stopniu korzystają z internetu niż osoby starsze, jest przedstawione w tekście jako fakt, a nie opinia.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
passano meno tempo in rete	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
usano meno internet	
frequentano meno i social media	
navigano meno in Rete	
stanno meno tempo su Internet	

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
sono attivi in rete	odpowiedź niezgodna z tekstem
non passano il tempo in rete	
usano meno	odpowiedź niejasna
meno uso di internet	odpowiedź nie jest spójna z fragmentem tekstu otaczającym lukę

Zadanie 6.7.

Akceptowane są odpowiedzi informujące o tym, że młodzi Włosi są najbardziej towarzyscy spośród wszystkich Europejczyków.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
i più socievoli	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
al primo posto per quanto riguarda la voglia di stare in compagnia	
i più aperti	
quelli che più amano trascorrere il proprio tempo libero circondati dagli amici	
i più amanti della compagnia	

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
i più generosi	odpowiedź niezgodna z tekstem
i più simpatici	
cercano compagnia	odpowiedź nie jest spójna z fragmentem tekstu otaczającym lukę
circondati dagli amici	

Zadanie 6.8.

Odpowiedź musi odnosić się do informacji o tym, że osoby, które grają w gry komputerowe same, a nie z kimś, trenują przed rozgrywkami w sieci.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
si allena / si vuole allenare / vuole allenarsi	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
si esercita per poi sfidare qualcuno online	
si prepara al gioco con qualcuno	
si prepara	
pratica / vuole praticare	
ha lo scopo di allenarsi	

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
vuole isolarsi	odpowiedź niezgodna z tekstem
vuole fare le amicizie online	
si sviluppa una ricca vita sociale	
vuole sfidare	zakłócenie komunikacji
è il giocatore singolo	odpowiedź nie łączy się logicznie z fragmentem tekstu otaczającym lukę

Uwagi dotyczące oceniania prac zdających ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się: z dysleksją, z dysgrafią, z dysortografią*

W zadaniu otwartym sprawdzającym rozumienie tekstów pisanych uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tego zadania nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

* Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także w ocenie prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi
6.5.	ecomomico
6.6.	pasano meno tepmo in rete
6.7.	i piu socievoli
6.8.	si voule alenare

Znajomość środków językowych

Zadanie 7.

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
7.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	I. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	A
7.2.			C
7.3.			A
7.4.			C
7.5.			B
7.6.			D

Zadanie 8.

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
8.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	I. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	telefonate
8.2.			proveniente
8.3.			numerosi
8.4.			direttamente

Zadanie 9.

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
9.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	I. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	se chiediamo la strada / se chiederemo la strada
9.2.			ne ho prese
9.3.			In caso di assenza / Nel caso dell'assenza
9.4.			di non fare rumore / che non facesse confusione

Uwagi do zadań 8. i 9.

1. Odpowiedź uznaje się za poprawną tylko wtedy, gdy wpisywane wyrazy lub fragmenty zdań są w pełni poprawne gramatycznie i ortograficznie, a ponadto wpisywane fragmenty nie przekraczają podanego w poleceniu limitu wyrazów.
2. Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Uwagi dotyczące oceniania prac zdających ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się: z dysleksją, z dysgrafią, z dysortografią*

W zadaniach otwartych sprawdzających znajomość środków językowych uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tych zadań nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

* Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także w ocenie prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 8.
8.1.	teletonate
8.2.	proweniente
8.3.	numrosi
8.4.	diretamente

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 9.
9.1.	se chiediamo la starada
9.2.	---
9.3.	In caso di asenza
9.4.	di non fare rumrore

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.

Wypowiedz się na jeden z poniższych tematów. Wypowiedź powinna zawierać od 200 do 250 wyrazów i spełniać wszystkie wymogi typowe dla formy wskazanej w poleceniu. Napisz swoją wypowiedź w języku włoskim. Zakreśl numer wybranego przez Ciebie tematu.

1. W dzisiejszych czasach coraz częściej sztuczna inteligencja zastępuje nauczyciela w nauczaniu języków obcych. Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz zalety i wady uczenia się języka obcego z wykorzystaniem sztucznej inteligencji.
2. Ostatnio w Twojej szkole zostało zorganizowane spotkanie z ekologiem pod hasłem „Woda to skarb”. Napisz **artykuł** na stronę internetową szkoły. W artykule:
  - wyjaśnij, które z zagadnień poruszonych podczas spotkania wzbudziło największe zainteresowanie uczniów, oraz
  - wyraż swoją opinię na temat zasadności organizowania w szkole spotkań na tematy związane z ochroną środowiska.

Wymagania ogólne

- I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie tworzy [...] w miarę złożone, bogate pod względem treści, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne [...].
- IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający [...] reaguje w formie w miarę złożonego tekstu pisanego w różnorodnych sytuacjach [...].

Wymagania szczegółowe (rozprawka)

- I. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- V.6) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy [...].
- V.8) Zdający stawia tezę, przedstawia w logicznym porządku argumenty za daną tezę lub rozwiązaniem i przeciw nim, kończy wypowiedź konkluzją.
- V.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
- V.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.

Wymagania szczegółowe (artykuł)

- I. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- V.2) Zdający opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości i teraźniejszości.
- V.6) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy [...].
- V.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.

V.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.
VII.3) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- zgodność z poleceniem
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Zgodność z poleceniem (elementy treści i formy)

W ocenie zgodności z poleceniem bierze się pod uwagę elementy treści oraz elementy formy, które zostały zrealizowane w wypowiedzi, oraz jakość realizacji tych elementów.

Elementy treści. Realizację każdego z pięciu elementów treści ocenia się na skali 2–1–0 zgodnie z TABELĄ A.

TABELA A. Zgodność z poleceniem: elementy treści

Elementy treści		2	1	0
1. Wstęp: właściwe i adekwatne do tematu rozpoczęcie wypowiedzi	R*	teza jest jasna, zgodna z tematem ORAZ argumentacją przedstawioną w rozwinięciu	teza nie jest w pełni poprawna, np. – teza nie jest w pełni zgodna z tematem ALBO argumentacją przedstawioną w rozwinięciu – teza znacznie odbiega od tematu, ALE jest zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu	brak tezy teza zawiera poważne usterki, np. – teza jest niezgodna z tematem – teza znacznie odbiega od tematu ORAZ nie jest zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu – teza niejasna, trudna do wskazania wstęp niekomunikatywny
	W pełni poprawna teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki. Jeśli teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, może być zakwalifikowana maksymalnie na poziom 1.			
	A*	wprowadzenie zgodne z tematem ORAZ ciekawe, oryginalne, zachęcające do czytania, np. w formie pytania lub cytatu	wprowadzenie nie jest w pełni poprawne, np. – wprowadzenie zgodne z tematem, ale schematyczne – bardziej typowe dla innego typu tekstu (np. rozprawki) – ciekawe, oryginalne, ALE odbiegające od tematu	brak wprowadzenia wprowadzenie niezgodne z tematem wprowadzenie niejasne wprowadzenie niekomunikatywne
L*	wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi ORAZ wskazujący cel/powód pisania listu	wstęp nie jest w pełni poprawny, np. – nie określa celu – określa cel/powód pisania listu, ALE odbiega od tematu – cel nie jest określony jasno – wstęp nie jest zgodny z treścią listu (np. zapowiada poparcie, a opisuje argumenty przeciwne)	brak wstępu wstęp niezgodny z tematem wstęp niejasny wstęp niekomunikatywny	

2. Pierwszy element tematu	R A L	wieloaspektowa ORAZ/LUB pogłębiona realizacja elementu (np. wsparta przykładami, szczegółowo omówiona)	powierzchnowa realizacja elementu, wypowiedzi brak głębi, np. – zdający podaje tylko „listę” argumentów/cech/określeń, żadnego nie rozwijając/uzasadniając; – zdający odnosi się do 1-2 aspektów i omawia je niezbyt szczegółowo	brak wypowiedzi wypowiedź bardzo pobieżnie dotycząca tematu, np. zdający podaje tylko jeden argument/cechę/określenie, nie rozwijając go/jej wypowiedź nie jest komunikatywna wypowiedź nie jest związana z tematem / nie realizuje elementu
3. Drugi element tematu		zakończenie zgodne z tematem ORAZ treścią wypowiedzi; jeżeli zdający powtarza wstęp – czyni to innymi słowami	zakończenie nie jest w pełni zgodne z tematem ALBO treścią wypowiedzi zakończenie znacznie odbiega od tematu, ALE jest zgodne z treścią wypowiedzi zdający stosuje zakończenie schematyczne (szlampowe), np. ogranicza się do przeformułowania tezy zdający powtarza wstęp w zasadzie tymi samymi słowami	brak zakończenia zakończenie nie jest komunikatywne zakończenie nie jest zgodne z tematem zakończenie znacznie odbiega od tematu ORAZ nie jest zgodne z treścią wypowiedzi
4. Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi	R A L	wypowiedź nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź zawiera dłuższy fragment / nieliczne krótkie fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
5. Fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	R A L			

* R – rozprawka; A – artykuł; L – list formalny

Elementy formy. Realizację każdego z czterech elementów formy ocenia się na skali 1–0 zgodnie z TABELĄ B.

TABELA B. Zgodność z poleceniem: elementy formy

Elementy formy	Forma	1	0
1. Elementy charakterystyczne dla formy	R	teza jest umiejscowiona we wstępie	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A	wypowiedź jest zatytułowana	
	L	wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i odpowiedni zwrot kończący	
2. Kompozycja	R A L	wypowiedź cechuje widoczny zamysł kompozycyjny, wyrażający się w funkcjonalnie uzasadnionych proporcjach wstępu, rozwinięcia i zakończenia	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
3. Segmentacja	R A L	tekst jest uporządkowany; układ graficzny pracy (podział na akapity) jest merytorycznie uzasadniony	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
4. Długość pracy	R A L	długość pracy mieści się w granicach 180–280 wyrazów	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

Uwaga: jedna usterka jest wystarczająca, żeby zakwalifikować pracę na 0 w danym podkryterium.

Ostateczną liczbę punktów za zgodność z poleceniem ustala się na podstawie oceny elementów treści i elementów formy, zgodnie z TABELĄ C.

TABELA C

Elementy treści	Elementy formy		
	4–3	2–1	0
10	5 pkt	4 pkt	3 pkt
8–9	4 pkt	3 pkt	2 pkt
6–7	3 pkt	2 pkt	1 pkt
4–5	2 pkt	1 pkt	0 pkt
2–3	1 pkt	0 pkt	0 pkt
0–1	0 pkt	0 pkt	0 pkt

Przykładowo: za wypowiedź, w której elementy treści oceniono na 5, a elementy formy oceniono na 2, za zgodność z poleceniem przyznaje się 1 punkt.

Uszczegółowienia dotyczące oceniania elementów treści i elementów formy

ROZPRAWKA

Temat

W dzisiejszych czasach coraz częściej sztuczna inteligencja zastępuje nauczyciela w nauczaniu języków obcych. Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz zalety i wady uczenia się języka obcego z wykorzystaniem sztucznej inteligencji.

Rozprawka to wypowiedź, w której zdający rozważa zagadnienie podane w poleceniu, przedstawiając argumenty, wspierając je dodatkowymi wyjaśnieniami oraz/lub przykładami. Autor rozprawki „za i przeciw” powinien przedstawić argumenty za i przeciw, odpowiednio sygnalizując przyjęty schemat w tezie wspartej adekwatnymi argumentami i właściwym zakończeniem.

Dobrze napisana rozprawka:

- zawiera we wstępie zgodną z tematem, jasno sformułowaną tezę, która zapowiada oczekiwaną strukturę rozprawki
- w rozwinięciu omawia zagadnienie w sposób przejrzysty, logiczny; wszystkie argumenty przedstawione w rozwinięciu konsekwentnie wspierają postawioną tezę
- zawiera podsumowanie zgodne z tezą oraz argumentacją przedstawioną w rozwinięciu
- charakteryzuje się stylem formalnym.

Teza

1. Aby teza rozprawki była uznana za zgodną z tematem, wymagane jest odniesienie się do uczenia się języka obcego z wykorzystaniem sztucznej inteligencji oraz zaznaczenie, że w pracy będą rozpatrywane zalety i wady takiej formy nauki (wymaga tego ten typ rozprawki), np. *Recentemente sempre più persone studiano lingue straniere con l'aiuto dell'intelligenza artificiale. Questo modo di studiare ha dei lati positivi e negativi.*
2. Teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki, wskazywać, że prezentowane będą zalety i wady, na przykład: *Ci sono vantaggi e svantaggi quando si sceglie l'intelligenza artificiale invece di un insegnante vero e proprio per studiare una lingua straniera.; La possibilità di usare l'intelligenza artificiale nello studio delle lingue ha molti lati positivi, ma ci sono anche quelli negativi.*
3. Jeśli teza jest pytaniem, które nie zapowiada struktury rozprawki, np. *È una buona idea?*, uznaje się ją za odbiegającą od tematu. Wyjątkiem jest sytuacja, kiedy pytanie jednoznacznie zapowiada, że będą omawiane zalety i wady, np. *Quali sono i pro e i contro di questo modo di studiare una lingua?*
4. Fakt, że teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, jest poważną usterką w zakresie zgodności z tematem. Jeśli teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki ORAZ jest niezgodna z treścią rozwinięcia, jest kwalifikowana na poziom 0 (np. rozprawka „za i przeciw” z jednostronną tezą oraz dwustronną argumentacją).
5. Użycie zwrotów typu: *secondo me, a mio parere* nie wpływa na obniżenie jakości tezy w rozprawce „za i przeciw”, jeśli zdający wskazuje w tezie na zalety i wady danego zjawiska.

6. Opisanie problemu, który jest tematem rozprawki, np. stwierdzenie, że w dzisiejszych czasach coraz częściej sztuczna inteligencja zastępuje nauczyciela w nauczaniu języków obcych, nie jest tezą.
7. Rozpatrując zgodność tezy z treścią pracy, bierze się pod uwagę jej zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.
8. Teza, w której kluczowe elementy są niekomunikatywne, jest kwalifikowana jako niezgodna z tematem, np. *Studiare l'inglese o l'italiano con l'intelligenza artificiale dà molti plusi e minusi*.
9. Jeżeli zdający stawia dwie różne tezy, to taka teza jest traktowana jako trudna do wskazania.

Ci sono molti pro e altrettanti contro ad avere lezioni di lingua straniera con l'intelligenza artificiale che sostituisce un professore reale.	teza zgodna z tematem, zapowiada oczekiwaną strukturę rozprawki
Molte persone, invece di iscriversi a una scuola di lingue, decidono di imparare una lingua straniera servendosi dell'IA. Secondo me è una buona idea.	teza odbiegająca od tematu
Quali sono i motivi per cui alcune persone scelgono l'intelligenza artificiale come insegnante della lingua, per esempio, inglese?	brak tezy
L'intelligenza artificiale svolge sempre più funzioni nella nostra vita. Spesso si mette nel ruolo dell'insegnante di una lingua. Questo è un nuovo modello di studio.	brak tezy
Succede spesso che gli studenti preferiscano studiare una lingua in compagnia dell'intelligenza artificiale. Credo che ci siano vantaggi e limiti di questa situazione. Penso che sia bene studiare lingue straniere con l'IA.	teza trudna do wskazania (dwie różne tezy)

Elementy tematu

1. Elementami są: (1) zalety oraz (2) wady uczenia się języka obcego z wykorzystaniem sztucznej inteligencji.
2. Jeśli argument przedstawiony przez zdającego (zaleta lub wada) jest sprzeczny z tematem, czyli nie odnosi się do nauki języka obcego z wykorzystaniem sztucznej inteligencji, nie bierze się tego argumentu pod uwagę, oceniając dany element.
3. Jeśli w całej pracy zdający rozpatruje plusy i minusy uczenia się języka obcego w trybie zdalnym, nie odnosząc się do sztucznej inteligencji, to taka realizacja elementów tematu jest kwalifikowana na poziom niższy.
4. Jeśli zdający we wstępie wprowadza temat wykorzystania sztucznej inteligencji do nauki języka obcego, a w argumentacji nie wspomina o tym więcej, taka realizacja poszczególnych elementów jest akceptowana, pod warunkiem że argumenty nie wykluczają takiej formy uczenia się.

(1) zalety uczenia się języka obcego z wykorzystaniem sztucznej inteligencji

Realizując ten element tematu, zdający może odnieść się na przykład do:

- personalizacji nauki: sztuczna inteligencja dostosowuje materiał do poziomu osoby uczącej się oraz do jej postępów w nauce

- elastycznych terminów: osoba ucząca się może korzystać ze wsparcia sztucznej inteligencji o dowolnej porze, jak również może dostosować częstotliwość nauki do własnych potrzeb / możliwości czasowych
- natychmiastowej informacji zwrotnej: uczący się na bieżąco otrzymuje informacje o poprawności wykonania zadań bądź o popełnianych błędach
- ciągłej motywacji: AI motywuje uczącego się poprzez wysyłanie powiadomień, przyznawanie punktów, odznak za wykonane zadania, itp.

(2) wady uczenia się języka obcego z wykorzystaniem sztucznej inteligencji

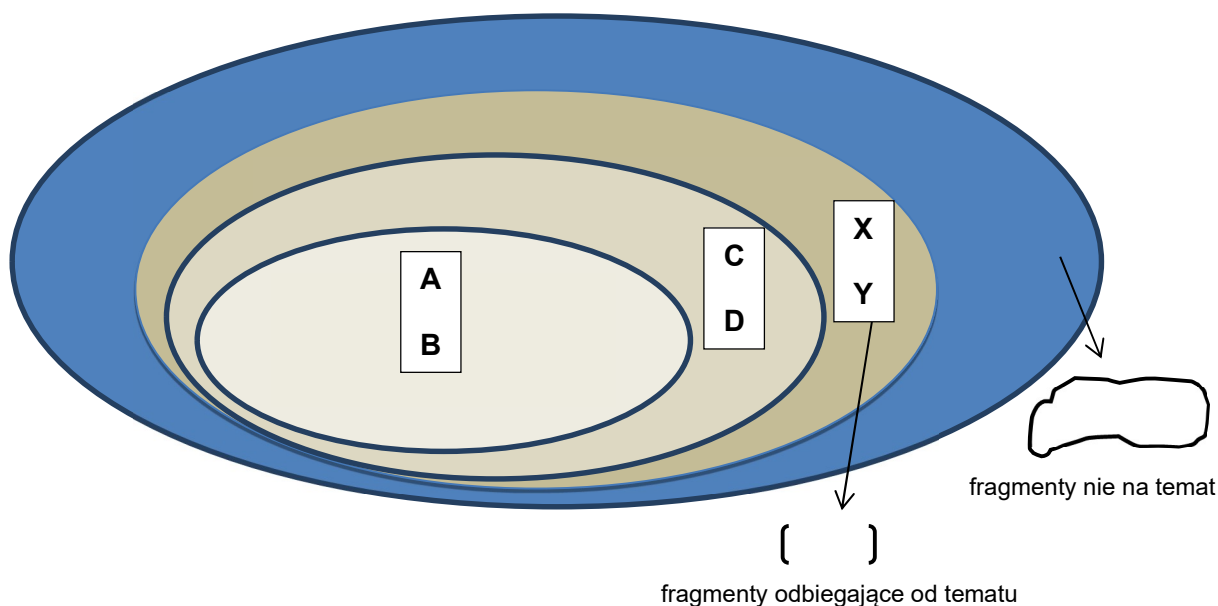
Realizując ten element tematu, zdający może odnieść się na przykład do:

- braku bezpośredniej interakcji z nauczycielem / realną osobą
- braku interakcji z grupą
- rzetelności przekazywanych informacji: osoba ucząca się powinna umieć odnieść się w sposób krytyczny do informacji przekazywanych przez AI, itp.
- zbyt swobodnego podejścia do nauki, traktowania nauki jak gry/zabawy, bez odniesienia do rzeczywistych celów nauki języka obcego.

Zgodność z tematem

W dzisiejszych czasach coraz częściej sztuczna inteligencja zastępuje nauczyciela w nauczaniu języków obcych. Napisz **rozprawkę**, w której przedstawiś zalety i wady uczenia się języka obcego z wykorzystaniem sztucznej inteligencji.

} „główka”
} elementy tematu

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:

- ściśle związane z „główką” i elementami tematu (A, B)
- ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (C, D), np.
  - opis doświadczeń zdającego związanych z nauką języka obcego
  - przedstawienie wykorzystania sztucznej inteligencji w różnych dziedzinach życia (niezwiązanych z nauką języków obcych).

Fragmenty C, D nie są uznawane za realizację pierwszego i drugiego elementu tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.
  - opis nauczyciela języka obcego
  - zalety i wady wykonywania zawodu nauczyciela
  - korzyści wynikające ze znajomości języka obcego.

Takie fragmenty są zaznaczane w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.
  - reklama szkoły językowej
  - wizja świata w przyszłości zdominowanego przez sztuczną inteligencję
  - zalety i wady nauczania zdalnego podczas pandemii.

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie wyrazów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (C, D).
5. Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego wyrazu/wyrażenia kluczowego dla pracy (np. *artigianale* zamiast *artificiale*), ale argumenty pasują do tematu, taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).
6. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za część rozwinięcia albo za część wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.
7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.
8. Dłuższe niekomunikatywne fragmenty pracy traktuje się jako odbiegające od tematu
9. Jeśli zdający nadaje tytuł rozprawce, nie bierze się go pod uwagę, oceniając pracę.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

1. Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę zgodność tej części pracy z rozwinięciem wypowiedzi.
2. Jeśli w rozwinięciu zdający podaje zalety i wady, a w podsumowaniu pisze, zgodnie z przedstawioną argumentacją, że jest więcej zalet/wad, to takie zakończenie jest akceptowane jako zgodne z treścią i tematem.

Przykład schematycznego zakończenia rozprawki	Przykład zakończenia znacznie odbiegającego od tematu
Come ho scritto sopra, questa situazione presenta sia vantaggi che svantaggi.	Grazie alla mia argomentazione ho provato che è una buona idea studiare una lingua straniera.

ARTYKUŁ PUBLICYSTYCZNY

Temat

Ostatnio w Twojej szkole zostało zorganizowane spotkanie z ekologiem pod hasłem „Woda to skarb”. Napisz **artykuł** na stronę internetową szkoły. W artykule:

- wyjaśnij, które z zagadnień poruszonych podczas spotkania wzbudziło największe zainteresowanie uczniów, oraz
- wyraż swoją opinię na temat zasadności organizowania w szkole spotkań na tematy związane z ochroną środowiska.

W artykule publicystycznym zdający wyraża stanowisko wobec problemu/zjawiska społecznego wskazanego w poleceniu. Celem artykułu jest rzeczowe przedstawienie omawianej kwestii. Artykuł może zawierać elementy opisu, sprawozdania, recenzji, komentarze odautorskie, ocenę faktów, elementy opinii oraz może również podejmować próbę kształtowania opinii czytelników.

Dobrze napisany artykuł:

- ma tytuł przyciągający uwagę czytelnika
- zawiera wstęp, w którym autor stara się zachęcić czytelnika do przeczytania tekstu, np. przywołując fakt lub anegdotę, sygnalizując temat artykułu w formie pytania, używając barwnego języka
- może zawierać pytania zachęcające czytelnika do dalszych rozważań na temat poruszany w tekście
- zawiera zakończenie, zgodne z treścią artykułu.

Wstęp

1. Aby wstęp był uznany za zgodny z tematem, zdający powinien odnieść się do ekologii / ochrony środowiska / problemu braku wody we współczesnym świecie / różnego rodzaju spotkań organizowanych w szkołach / tematu spotkania „Woda to skarb”, itp.
2. Zdający nie musi odnosić się we wstępie do elementów tematu.
3. Nie jest akceptowany wstęp, który w żaden sposób nie wiąże się z tematem artykułu.

Przykład wstępu zgodnego z tematem i ciekawego	Przykład wstępu schematycznego
Ognuno sogna di trovare un giorno un tesoro, nascosto da secoli in un posto difficilmente raggiungibile. Invece hai mai pensato che uno dei tesori più preziosi del mondo si trovi proprio a portata di mano? Questo tesoro è l'acqua.	Ieri ho partecipato a un incontro con una persona famosa, organizzato nella nostra scuola. È stato veramente interessante.

Elementy tematu

Elementami są: (1) wyjaśnienie, które z zagadnień poruszonych podczas spotkania wzbudziło największe zainteresowanie uczniów, oraz (2) opinia zdającego na temat zasadności organizowania w szkole spotkań na tematy związane z ochroną środowiska.

(1) wyjaśnienie, które z zagadnień poruszonych podczas spotkania wzbudziło największe zainteresowanie uczniów

Realizując ten element tematu, zdający powinien odnieść się do jednego z zagadnień poruszonych podczas spotkania z ekologiem, nawiązując na przykład do:

- sposobów oszczędzania wody (zakręcanie kranu przy myciu naczyń/zębów, zbieranie deszczówki, itp.)
- kwestii zmian klimatycznych na Ziemi
- wykorzystania wody w produkcji ubrań / hodowli zwierząt
- faktu, że brak wody dotyczy również takich krajów, jak Polska
- informacji o podróżach, o których opowiadał zaproszony gość, w aspekcie hasła przewodniego „Woda to skarb”.

Zdający powinien zaznaczyć, że opisane przez niego zagadnienie wzbudziło zainteresowanie uczniów.

(2) opinia zdającego na temat zasadności organizowania w szkole spotkań na tematy związane z ochroną środowiska

Aby drugi element tematu został uznany za zrealizowany, wymagane jest, żeby zdający przedstawił swoją opinię (pozytywną lub negatywną) dotyczącą zasadności organizowania w szkole spotkań na tematy związane z ochroną środowiska. Dla wyrażenia opinii zdający powinien użyć takich wyrażzeń, jak np. *penso/credo che, a mio parere, secondo/per me, sono dell'opinione che*.

Uzasadniając opinię pozytywną zdający może uwzględnić takie kwestie, jak na przykład:

- pogłębianie wiedzy, rozwijanie zainteresowań
- możliwość poznania ciekawych ludzi
- komfort, wygoda uczestniczenia w spotkaniu (brak konieczności dojazdu do miejsca spotkania, termin pasujący do planu lekcji)
- atmosfera sprzyjająca np. swobodnemu zadawaniu pytań, wymianie poglądów, itp.

Uzasadniając opinię negatywną zdający może odnieść się do takich kwestii, jak na przykład:

- konieczność uczestniczenia w spotkaniach mimo braku zainteresowania daną tematyką
- nieciekawy przekaz ze strony zaproszonego gościa
- nieprzystosowanie sali do spotkań (brak odpowiedniego sprzętu/nagłośnienia, brak miejsc siedzących np. na sali gimnastycznej, zbyt duża liczba uczniów uczestniczących)
- niedogodny termin (kolidujący z zajęciami indywidualnymi/pozaszkolnymi)
- przeszkadzanie w odbiorze przez uczniów niezainteresowanych tematem.

Jeśli w swojej wypowiedzi zdający przedstawia opinię innych osób (a nie własną), taka realizacja drugiego elementu tematu jest kwalifikowana maksymalnie na poziom 1.

Zgodność z tematem

Ostatnio w Twojej szkole zostało zorganizowane spotkanie z ekologiem pod hasłem „Woda to skarb”. Napisz **artykuł** na stronę internetową szkoły. W artykule:

} „główka”

wyjaśnij, które z zagadnień poruszonych podczas spotkania wzbudziło największe zainteresowanie uczniów, oraz

element 1.

wyraż swoją opinię na temat zasadności organizowania w szkole spotkań na tematy związane z ochroną środowiska.

element 2.

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:

- ściśle związane z „główką” i elementami tematu (A, B)
- ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (C, D), np.
  - opis przygotowań związanych z organizacją spotkania z ekologiem w szkole
  - szczegółowa relacja ze spotkania z ekologiem (uczestnicy, terminarz, poszczególne punkty spotkania).

Fragmenty C, D nie są uznawane za realizację pierwszego i drugiego elementu tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.
  - przedstawienie innych problemów związanych z ochroną środowiska
  - charakterystyka osoby prowadzącej spotkanie.

Takie fragmenty są zaznaczane w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona zakwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.
  - relacja ze spotkania z przedstawicielem zawodu niezwiązanego z ekologią
  - opis różnych form spędzania wolnego czasu, bez nawiązania do spotkań w szkole
  - opis różnych zajęć pozalekcyjnych.

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie wyrazów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (C, D).
5. Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego wyrazu/wyrażenia kluczowego dla pracy, ale argumenty pasują do tematu, taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).
6. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za część rozwinięcia albo za część wstępu/zakończenia. Ten

sam fragment pracy nie może być jednocześnie realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.

7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.
8. Jeśli całość ostatniego akapitu jest realizacją jednego z elementów polecenia, ta część pracy jest traktowana jako rozwinięcie. Oznacza to, że zdający pominął zakończenie.
9. Dłuższe niekomunikatywne fragmenty pracy traktuje się jako odbiegające od tematu.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę jego zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności i logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna, funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami lub akapitami i nie zawiera fragmentów, które są sprzeczne z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania.

2 pkt	Wypowiedź zawiera najwyżej 2 usterki w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
1 pkt	Wypowiedź zawiera od 3 do 5 usterek w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
0 pkt	Wypowiedź zawiera 6 lub więcej usterek w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.

Jeśli w pracy występuje dłuższy fragment (np. dłuższe zdanie lub 2–3 krótkie zdania), który jest niejasny/niekomunikatywny, przyznaje się 1 punkt; jeśli takich fragmentów jest więcej, przyznaje się 0 punktów.

Dodatkowe uwagi dotyczące oceniania spójności i logiki wypowiedzi

1. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
  - braku połączenia między częściami tekstu, np. odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
  - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny)
  - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują zakłócenie komunikacji, np. sprawiają, że odbiorca gubi się, czytając tekst
  - przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu tłumaczącego taką właśnie realizację danego podpunktu).
2. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
3. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.

4. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.
5. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
6. Wyrazy napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
7. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/ niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie i precyzję środków leksykalnych oraz struktur gramatycznych użytych w wypowiedzi.

3 pkt	szeroki zakres środków językowych; liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością, różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych
2 pkt	zadowalający zakres środków językowych; w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością, różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości
1 pkt	ograniczony zakres środków językowych; głównie struktury o wysokim stopniu pospolitości
0 pkt	bardzo ograniczony zakres środków językowych; wyłącznie struktury o wysokim stopniu pospolitości ALBO zakres środków językowych uniemożliwiający zdającemu zrealizowanie polecenia
Jeżeli w wypowiedzi występują rażące/liczne uchybienia w stosowności i/lub jednolitości stylu, to liczbę punktów przyznanych za zakres środków językowych można obniżyć o 1 punkt (maksymalnie do zera).	

Praca może otrzymać wskazaną w tabeli liczbę punktów, jeśli spełnia wszystkie wymagania określone dla danej kategorii punktowej. Jeśli spełnia je tylko częściowo, jest kwalifikowana na poziom niższy, np. praca, która charakteryzuje się szerokim zakresem leksyki, ale zadowalającym zakresem struktur gramatycznych, otrzymuje 2 punkty.

Pod pojęciem „szeroki zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2 (lub wyższym), które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „zadowalający zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2, które umożliwiają zdającemu w miarę swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się mało zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne, często poniżej poziomu B2, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały głównie proste środki językowe.

Pod pojęciem „bardzo ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne znacznie poniżej poziomu B2, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały jedynie proste środki językowe.

Przez „naturalność” rozumie się charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń. Pod pojęciem „precyzji” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *bello*, *grande*, *buono*, stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej (np. *restituire* zamiast *ridare*, *mancare di rispetto* zamiast *non avere rispetto*).

Przez „stosowność” stylu rozumie się dostosowanie przez zdającego środków językowych do wybranej formy wypowiedzi, celowość zastosowanych konstrukcji składniowych i jednostek leksykalnych. Styl niestosowny to np. styl zbyt metaforyczny lub zbyt bliski stylowi potocznemu w odmianie mówionej. Przez „jednolitość” stylu rozumie się konsekwentne posługiwanie się jednym, wybranym stylem. Mieszanie różnych stylów wypowiedzi uznaje się za uzasadnione, jeśli jest funkcjonalne (tzn. czemuś służy). Styl uznaje się za niejednolity, jeżeli zdający miesza bez uzasadnienia różne style wypowiedzi, np. w tekście rozprawki występują fragmenty nazbyt potoczne, z wtrętami ze stylu urzędowego.

Do zakresu środków językowych zalicza się środki leksykalne oraz struktury gramatyczne użyte poprawnie lub z drobnymi błędami, np. ortograficznymi, pod warunkiem że zdający stosuje te struktury odpowiednio do sytuacji komunikacyjnej, a kontekst, w którym ich użyto, jest jasny i zrozumiały dla odbiorcy, np. *Il libro è stato scritto nel diciannovesimo secolo*.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne. Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność językowa (leksykalno-gramatyczna)	Poprawność zapisu (ortograficzna, interpunkcyjna)	
	nieliczne błędy zapisu	liczne LUB bardzo liczne błędy zapisu
nieliczne błędy językowe	3 pkt	2 pkt
liczne błędy językowe	2 pkt	1 pkt
bardzo liczne błędy językowe	1 pkt	0 pkt

1. W razie wątpliwości w sytuacjach granicznych o zakwalifikowaniu pracy na poziom niższy lub wyższy decyduje „waga” błędów oraz ich wpływ na komunikację.
2. Błędy interpunkcyjne są traktowane jako mniej istotne niż błędy ortograficzne.

3. W wypowiedziach zdających, którym przyznano dostosowanie polegające na nieuwzględnianiu błędów zapisu, w przypadku bardzo licznych błędów językowych, które nie zakłócają komunikacji lub sporadycznie zakłócają komunikację, przyznaje się 1 punkt. Jeżeli błędy językowe są bardzo liczne i często zakłócają komunikację, przyznaje się 0 punktów.
4. W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Oznaczanie błędów w wypowiedziach pisemnych

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego, stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

RODZAJ BŁĘDU	SPOSÓB OZNACZENIA	PRZYKŁAD
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	Marek <u>lubić</u> czekoladę.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	Marek √ czekoladę.
błąd ortograficzny	otoczenie wyrazu kołem	Słońce <u>gzeje</u> .
błąd językowy i ortograficzny w jednym wyrazie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	Słońce <u>gzać</u> w lecie.
błędy w spójności/logice	podkreślenie linią falistą	Założyłem kurtkę, <u>bo było gorąco</u> .
fragment odbiegający od tematu	objęcie nawiasami kwadratowymi	[Fragment odbiegający od tematu.]
fragment nie na temat	otoczenie ciągłą linią	<u>Fragment nie na temat.</u>
błędy interpunkcyjne (wyłącznie na poziomie rozszerzonym)	otoczenie zbędnego znaku kółkiem znak √ w kółku w miejscu brakującego znaku interpunkcyjnego	Było ciepło (,) i deszczowo. Zrobiłem to (√) ponieważ...

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane podkreśleniem wyrazu linią prostą.

Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
  - nieczytelna LUB
  - całkowicie niezgodna z poleceniem/tematem LUB
  - niekomunikatywna dla odbiorcy LUB
  - odtworzona z podręcznika lub innego źródła (nie jest wówczas uznawana za wypowiedź sformułowaną przez zdającego).
2. Praca napisana niesamodzielnie, np. zawierająca fragmenty odtworzone z podręcznika lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane z arkusza egzaminacyjnego lub od innego zdającego, jest powodem do unieważnienia części pisemnej egzaminu z języka obcego. W przypadku stwierdzenia podczas przeprowadzania egzaminu lub podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej niesamodzielnego rozwiązywania przez zdającego zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, unieważnia zdającemu część pisemną egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.
3. Jeżeli wypowiedź zawiera **mniej niż 160 wyrazów**, jest oceniana wyłącznie w kryterium zgodności z poleceniem. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach oznacza się błędy.
5. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), przyznaje się 0 punktów w każdym kryterium.
6. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie. W takich pracach oznacza się błędy.
7. W ocenie poprawności środków językowych nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych oraz interpunkcyjnych w wypowiedziach zdających, którym przyznano takie dostosowanie warunków przeprowadzania egzaminu, zgodnie z *Komunikatem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego w danym roku szkolnym*. Takie błędy nie są oznaczane w pracy zdającego. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracach zdających z dysleksją, z dysgrafią i z dysortografią to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności środków językowych. Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także w ocenie prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.
8. Wyrazy zapisane przy użyciu skrótów, np. *qc*, oznaczają się jako błędy ortograficzne.
9. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *film*, *gruppo*, np. *la serie TV "Przyjaciele"*.
Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym niż język egzaminu i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślone linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *Ho letto Nowe Horyzonty*. – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie

jest podkreślane linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.

10. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za zakres środków językowych oraz za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.
11. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli wyraz *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
12. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia wyrazów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są wyrazy oddzielone spacją, np. *a casa* (2 wyrazy), *nella nostra scuola* (3 wyrazy), *20.05.2026* (1 wyraz), *il 20 maggio 2026* (4 wyrazy).
2. Jako jeden wyraz są liczone:
  - wyrazy łączone dywizem lub apostrofem, np. *e-mail*, *l'albergo*
  - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS/sms*
  - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu
  - liczby, bez względu na ich długość, np. *1780*.
3. Cyfry rzymskie traktuje się jak pozostałe cyfry i liczby, np. *XX* (1 wyraz), *XX sec.* (2 wyrazy).
4. Podpis nie jest uwzględniany w liczbie wyrazów.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie wyrazów symboli graficznych używanych w internecie (np. emotikony).
6. Bierze się pod uwagę wyrazy w języku innym niż język egzaminu, np. *lo porto biane scarpe*. (4 wyrazy).